

Mobiliteitsbrief

02

INTERVIEW

Tom Brijs (IMOB - UHasselt)
over innovatie

04

IN DE KIJKER

4x innoveren voor
veilig verkeer

06

VERKEERSVEILIGHEID

Wie won de
Verkeersveiligheidsprijs?

07

KORTJES

Eén deelauto vervangt
10 privéwagens

Vlaams Congres Verkeersveiligheid

Terugblik op **#VCV23**

Op 21 maart vond in Gent het Vlaams Congres Verkeersveiligheid plaats, met 'Innoveren naar veilig verkeer' als thema. In dit nummer blikken we terug.

Vlaanderen
is mobiliteit &
openbare werken

“Technologie kan veel, maar een menselijke bril blijft nodig”

Het Vlaams Congres Verkeersveiligheid stond helemaal in het teken van innovatie en technologie. Hoe kan technologie ons verkeer veiliger maken? En kunnen lokale besturen er nu al mee aan de slag? Niemand beter om die vragen te beantwoorden dan Tom Brijs, gewoon hoogleraar aan de UHasselt en vicedirecteur van IMOB, Het Instituut voor Mobiliteit.

Welke innovaties zijn er mogelijk op het vlak van verkeersveiligheid?

“Innoveren gebeurt op verschillende manieren. Aan de ene kant is er procesinnovatie. Het doel daarvan is om de doorlooptijd van dossiers in te korten. Zo moet het mogelijk worden om onveilige punten sneller aan te pakken, zonder eindeloos papierwerk of procedures. Anderzijds is er ook technologische innovatie. Daarin onderzoeken we op welke manier we moderne technologieën kunnen inzetten om de verkeersveiligheid te verhogen.”

Wat kan technologie betekenen voor verkeersveiligheid?

“Met IMOB werken we vooral rond beeldherkenningssoftware. Daarmee kunnen we proactief werk maken van verkeersveiligheid. Verkeersveiligheidsonderzoek was tot nu toe heel reactief. We gingen gevaarlijke plekken pas aanpakken nadat er ongevallen gebeurden. Het beleid was vooral gebaseerd op ongevallencijfers. Dat is niet efficiënt en ethisch niet meer te verantwoorden. Beeldherkenningssoftware kan de interactie tussen weggebruikers vastleggen. Zo brengen we gevaarlijke bewegingen en situaties in kaart. Dit leert ons veel over hoe ongevallen tot stand komen en vooral hoe we ze in de toekomst kunnen vermijden.”

Hoe kan dit lokale besturen helpen?

“Technologie automatiseert een groot deel van het verkeersveiligheidsonderzoek. In plaats van menselijke observatoren die manueel alle bewegingen van weggebruikers registreren, werken we met camera's. Dat is veel sneller, objectiever en vollediger. Alle conflicten op een bepaald punt komen automatisch op een dashboard terecht. Gemeenten krijgen zo een handig overzicht van alle potentieel gevaarlijke punten.”

“Er zijn ook veel mogelijkheden op het vlak van burgerparticipatie en communicatie. Neem nu www.citizens4safety.be. Dat is een digitaal platform, dat in ontwikkeling is, waarop weggebruikers onveilige situaties in hun gemeente kunnen melden. De gemeente kan er dan meteen mee aan de slag. Het platform houdt burgers op de hoogte van wat er met hun melding gebeurt. Heel handig en transparant.”

Waar zie je het meeste toekomst in?

“Een combinatie van burgerparticipatie, technologie en menselijke expertise. Zijn er meldingen of klachten van burgers over een bepaald punt? Dan kan je technologie inschakelen om die meldingen te objectiveren. Een drone of camera brengt snel alle bewegingen op het punt in kaart. Op basis van de metingen krijg je meteen een paar suggesties om het punt veiliger te maken. Maar dan is het nog altijd aan beleidsmakers om de finale beslissing te maken, op basis van expertise en lokale kennis.”

Welke uitdagingen zie je?

“Beeldherkenningssoftware gaat hand in hand met privacywetgeving. Voor een drone opstijgt, brengen we eerst de buurt op de hoogte. Zo weten ze wat we van plan zijn en waarvoor de beelden gebruikt worden. En voor de beelden online verschijnen, maskeren we de plaatsen die niet relevant zijn voor ons onderzoek, zoals tuinen en huizen. Het is altijd zoeken naar een evenwicht tussen verkeersveiligheid en privacy.”

“Er zijn ook praktische uitdagingen. Drones mogen niet overal vliegen en de batterijduur is beperkt. Op sommige plekken zijn vaste camera's dus beter geschikt. En ten slotte is ook de interpretatie van de automatisch gedetecteerde conflicten een uitdaging. Een menselijke bril blijft nodig om in te schatten wat de situatie gevaarlijk maakt en wat we eraan kunnen doen.”

Tom Brijs was ook van de partij op het Vlaams Congres Verkeersveiligheid. Tijdens zijn sessie had hij het over de i-DREAMS-technologie. Deze app bestudeert je rijgedrag en stuurt bij waar nodig.

Meer weten?

Kijk op idreamsproject.eu

4x innoveren voor veilig verkeer

De mobiliteitswereld staat niet stil. Er wordt volop gezocht naar innovaties om ons verkeer slimmer, vlotter en veiliger te maken. Wij kozen vier projecten waar lokale besturen nu of op langere termijn mee aan de slag kunnen.

© Vlaamse Stichting Verkeersveiligheid

OPVALLR

Hoe overtuig je leerlingen om een werkend fietslicht te hebben en te gebruiken? OPVALLR probeert het met VR-brillen. Deze workshop van VSV laat leerlingen van het secundair onderwijs **ervaren hoe het is om als automobilist een fietser zonder licht tegen te komen**. Zo leren ze dat fietslichten altijd noodzakelijk zijn, ook al denken ze soms van niet.

Iets voor jouw stad of gemeente?

Bestel het gratis actiepakket of laat VSV de workshop uitvoeren. Lees er alles over op [secundair.verkeersschool.be](https://www.secundair.verkeersschool.be).

© Agentschap Wegen en Verkeer

Vierkant groen

Bij vierkant groen krijgen alle fietsers en voetgangers op een kruispunt tegelijk groen licht, terwijl het licht voor auto's op rood staat. Vorige zomer voerde Stad Gent de maatregel in op het kruispunt van de Grondwetlaan met de Visitatiestraat. **En dat zonder heraanleg of grote werken**. Met enkele markeringen, paaltjes en een nieuwe lichtenregeling werd het kruispunt snel én goedkoop een stuk veiliger.

Meer weten over de ingreep?

Bekijk de presentatie van Pieter-Jan Kröhle van Stad Gent op [vlaamscongresverkeersveiligheid.be](https://www.vlaamscongresverkeersveiligheid.be).

De drones vlogen over dit kruispunt in Diepenbeek.

West-Vlaamse camera's ...

Hoe kunnen we onveilige verkeerssituaties opsporen voor er slachtoffers vallen? **In West-Vlaanderen onderzocht het Departement MOW op drie locaties de mogelijkheden van camera-analyse**. Er werd nagegaan hoe mens en technologie samen verkeersonveilige situaties met fietsers konden detecteren en analyseren voor er een ongeval gebeurde.

... en Limburgse drones

De UHasselt ging in Limburg nog een stapje verder. Naast camera's werden ook drones ingeschakeld. Op drie locaties, een rotonde en twee schoolomgevingen, voerden ze testen uit. **Met dronebeelden krijg je snel een correct en volledig beeld van de verkeerssituatie**. Je kan er verkeersstellingen mee uitvoeren, meten wat de gemiddelde snelheid is of mogelijke conflicten opsporen tussen fietsers, voetgangers en gemotoriseerd verkeer.

MIA-proeftuinen tonen potentieel innovatieve technologie

Deze projecten zijn MIA-proeftuinen. MIA of 'Mobiliteit Innovatief Aanpakken', is een nieuwe aanpak van de Vlaamse overheid die focust op eenvoud, versnelde output, inspraak en bottom-up benadering. In dit initiatief van Lydia Peeters, Vlaams minister voor Mobiliteit en Openbare Werken, staat verkeersveiligheid centraal, en in het bijzonder de bescherming van voetgangers en fietsers.

De geslaagde tests in Limburg en West-Vlaanderen tonen het potentieel van de technologie en brachten obstakels en best practices in kaart voor verdere stappen. Artificiële intelligentie zorgt voor een schat aan informatie waarmee experts oplossingen kunnen formuleren. De Vlaamse overheid onderzoekt daarom hoe deze technieken verder ingezet kunnen worden in het verkeersveiligheidsbeleid.

Lees er alles over op www.vlaanderen.be/mobiliteit-en-openbare-werken/mia-mobiliteit-innovatief-aanpakken.

De drie genomineerden

Tijdens het Vlaams Congres Verkeersveiligheid kon je stemmen voor de Vlaamse Verkeersveiligheidsprijs 2023. 'Weg van't school' kwam als winnend project uit de bus. We zetten graag alle drie genomineerden in de bloemetjes.

© Stad Brugge

Kinderen leren fietsen in het verkeer

Stad Brugge wil zoveel mogelijk Brugse leerlingen veilig laten fietsen in het verkeer. Ze ontwikkelden hiervoor hun **eigen lesmethode voor het basisonderwijs en een uitbreiding voor leerlingen van het eerste middelbaar**. Daarnaast is er ook een netwerk om scholen actief te ondersteunen.

© Responsible Young Drivers

3D-Tripping Bike

Rijden onder invloed is verboden, maar fietsen ook. De 3D-Tripping Bike van Responsible Young Drivers maakt jongeren op een interactieve en realistische manier duidelijk **hoe gevaarlijk fietsen onder invloed is**. Deelnemers krijgen een VR-bril op de neus waarmee ze na een gezellige avond virtueel naar huis fietsen. Zo leren ze op een positieve manier over de gevaren van alcohol en drugs in het verkeer.

En de winnaar is...

Weg van 't school

Dit project van Brightlab en Cera wil iets doen aan ongelukken met jonge fietsers. Samen met een leerkracht brengen leerlingen **hun fietstocht van en naar school nauwkeurig in kaart**. Die gegevens worden in een Geografisch Informatiesysteem (GIS) gegoten, waarna de leerlingen de route analyseren. Dan is het aan hen om een inventieve oplossing te bedenken die hun route veiliger maakt.

Meer weten over alle projecten? Ga naar www.vlaamscongresverkeersveiligheid.be/vvp23/

© David Legrève

Een deelauto vervangt tot 10 privéauto's
Autodelers bezitten minder auto's en nemen vaker de fiets dan de gemiddelde Vlaming. Bovendien haalt elke deelauto tussen de 3 en 10 auto's van de weg. **Opgeteld vervangen alle deelauto's maar liefst 17.079 privéauto's en sparen ze 2% van de publieke parkeerplekken uit**. Dat berekende Autodelen.net samen met de KULeuven op basis van een online enquête.

www.autodelen.net/nl/nieuws/impactrapport

50 handtekeningen onder Charter Masterplan Toegankelijkheid

Het Masterplan Toegankelijkheid is een actieplan om de haltes van het openbaar vervoer toegankelijk te maken tegen 2030. **De Vlaamse overheid roept lokale besturen op om mee hun schouders te zetten onder het masterplan**. Dat kan door het charter te ondertekenen, het coachingstraject op te starten en toegankelijke haltes aan te leggen. 50 Vlaamse steden en gemeenten zetten al hun handtekening, 27 zijn een coachtraject gestart.

vlaanderen.be/mobiliteit-en-openbare-werken/toegankelijke-haltes

Onderzoek naar impact subsidie veilige schoolomgevingen

Sinds 2019 kunnen lokale besturen een subsidie aanvragen voor het verbeteren van de verkeersveiligheid in de omgeving van scholen. **Het Departement Mobiliteit en Openbare Werken en IMOB (het Instituut voor Mobiliteit van U Hasselt) onderzoeken de impact van deze subsidies**. Lokale besturen, burgers, scholen, ouders en andere stakeholders krijgen de komende maanden de uitnodiging om deel te nemen aan het onderzoek.

vlaanderen.be/subsidies-aan-gemeenten-voor-het-verbeteren-van-de-verkeersveiligheid-van-schoolomgevingen

TCO-tool voor milieuvriendelijke voertuigen krijgt update

Met de TCO-tool milieuvriendelijke voertuigen kunnen burgers de totale kostprijs of 'total cost of ownership' van een milieuvriendelijke wagen vergelijken met

wagens met een verbrandingsmotor. **De tool is uitgebreid en helemaal up to date**. Er zijn nu meer milieuvriendelijke modellen beschikbaar, waaronder ook lichte vrachtoertuigen. Ook de energieprijzen, inflatie en fiscale regels zijn aangepast.

mow.vlaanderen.be/tco/

Aan de slag met het Charter Werftransport

Ondertekende jouw stad of gemeente het Charter Werftransport? Lukt het om dit in de praktijk te brengen? Wat ontbreekt er? **Hoe kunnen we dit charter herwerken zodat iedereen er mee aan de slag kan?** Op dit lerend netwerkmoment op 16 juni van de Vlaamse Stichting Verkeersveiligheid (VSV) denk je mee na over de antwoorden.

www.vsv.be/opleidingen-congressen/

Agenda

20 & 21 april 2023
Workshops Mobilidata

20 april 2023
Webinar lokale mobiliteitscocktail (VVSG)

21 april 2023
Mobiliteitseffecten beoordelen met mobiliteitstoets, MOBBER en MER (start)

24 april 2023
Opfrissing van de wegcode

25 april 2023
Veilig naar school

25 april 2023
Webinar inrichtingsprincipes lokale wegen (VVSG)

4 mei 2023
Workshop Mobilidata

Bekijk de agenda op mobiliteitsbrief.be/agenda.

Iets gemist op het congres?

Een deel van de presentaties vind je ook online terug.
Kijk op vlaamscongresverkeersveiligheid.be en laat je inspireren.

DEPARTEMENT MOBILITEIT & OPENBARE WERKEN

Mobiliteitsbrief biedt lokale overheden informatie over hoe een duurzaam lokaal mobiliteitsbeleid uitgewerkt kan worden in samenwerking met andere partners en overheden. Alle Vlaamse burgemeesters, schepenen voor mobiliteit, mobiliteitsambtenaren en andere geïnteresseerde mobiliteitsprofessionals krijgen een exemplaar.
Redactie en vormgeving: Connect Communicatie. **Redactieadres:** info@mobiliteitsbrief.be. **Redactieraad:** Vertegenwoordigers van het Departement Mobiliteit en Openbare Werken, het kabinet van de Vlaamse minister bevoegd voor Mobiliteit en Openbare Werken, het Agentschap Wegen en Verkeer, De Lijn, Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten, Vlaamse Stichting Verkeerskunde, Vias Institute. **Verantwoordelijke uitgever:** Filip Boelaert, Departement Mobiliteit en Openbare Werken (MOW), Koning Albert II-laan 20 bus 2, 1000 Brussel.
© 2023 Vlaamse overheid – Departement Mobiliteit en Openbare Werken.

